

УДК378.4:81145

[https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-4\(38\)-383-393](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-4(38)-383-393)

Литвинська Тетяна Юріївна старший викладач кафедри Мовної підготовки, Київський інститут Національної гвардії України, тел.: (097) 927-76-50, <https://orcid.org/0000-0003-1279-4162>

ЗАСТОСУВАННЯ ОНЛАЙН-ІНСТРУМЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ЛІНГВОСОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Анотація. У статті аналізуються погляди науковці на поняття лінгвосоціокультурної компетентності та важливість її формування під час вивчення іноземної мови. Наголошується на тому, що під час воєнних дій в Україні питання мовної та соціокультурної компетентності набуває найбільш важливого значення. Наводить авторське поняття мовленнєвої компетентності, соціокультурної компетенції, комунікативної компетентності та з огляду на проаналізовані дослідження окреслюється авторське бачення на поняття «лінгвосоціокультурна компетенція майбутніх офіцерів». Розкрито сутність діяльній комунікативної компетенції курсантів на заняттях з англійської мови, а також визначено, що основною метою онлайн-інструментів є надання курсантам засобів для вивчення іноземної мови.

Приводяться аргументи щодо ефективності застосування онлайн-інструментів під час вивчення англійської мови курсантами, їх корисність для покращення говоріння, читання та писання майбутніми офіцерами. До переваг використання онлайн-інструментів для курсантів при вивченні англійської мови можна віднести : доступність, функціональність, необмеженість та безкоштовність використання, розвиток самостійності курсантів, покращення наочності; можливість використання взаємозалежного навчання, підвищення мотивації курсантів.

Охарактеризовано способи, якими можна користуватися онлайн – інструментами під час вивчення англійської мови майбутніми офіцерами. Серед них демонстрація нових навчальних матеріалів, повторення граматичних тем та лексики; здійснення проміжного та підсумкового контролю засвоєння знань, використання ігрових елементів.

Розглянуто декілька онлайн-інструментів та сервісів, що дозволяють ефективно навчатися аудіюванню, читанню, письму та говорінню майбутніх офіцерів Національної гвардії України. Серед їх великої кількості виокремлено такі як Bell Labs, Wordwall, соціальна мережа Facebook, яка пропонує користувачам так званий V-форум, сторінка "MediaLinks", онлайн-газети, які також є важливим інструментом для вивчення іноземної мови.

Ключові слова : лінгвосоціокультурна компетентність, вивчення англійської мови, соціокультурна компетентність, мовленнєва компетентність, онлайн-інструменти, онлайн-сервісів.

Lytvynska Tetiana Yuriivna Senior Lecturer at the Department of Language Training, Kyiv Institute of the National Guard of Ukraine, tel.: (097) 927-76-50, <https://orcid.org/0000-0003-1279-4162>

APPLICATION OF ONLINE TOOLS IN ENGLISH LANGUAGE CLASSES IN THE PROCESS OF FORMATION OF LINGUISTIC AND SOCIO-CULTURAL COMPETENCE IN FUTURE OFFICERS OF THE NATIONAL GUARD OF UKRAINE

Abstract. The article analyzes the scientist's views on the concept of linguistic and sociocultural competence and the importance of its formation during foreign language learning. It is emphasized that during military operations in Ukraine, the issue of language and socio-cultural competence acquires the most important importance. It presents the author's concept of speech competence, sociocultural competence, communicative competence, and based on the analyzed studies, the author's vision of the concept of "linguistic sociocultural competence of future officers" is outlined. The essence of active communicative competence of cadets in English language classes is revealed, and it is also determined that the main purpose of online tools is to provide cadets with means for learning a foreign language.

Arguments are given regarding the effectiveness of using online tools during English language learning by cadets, their usefulness for improving speaking, reading and writing by future officers. The advantages of using online tools for cadets in learning English include: accessibility, functionality, unlimited and free use, development of independence of cadets, improvement of visibility; the possibility of using interdependent training, increasing the motivation of cadets.

The ways in which online tools can be used during English language learning by future officers are described. Among them are demonstration of new educational materials, repetition of grammar topics and vocabulary; implementation of intermediate and final control of knowledge acquisition, use of game elements.

Several online tools and services that allow effective training in listening, reading, writing and speaking of future officers of the National Guard of Ukraine have been considered. Among them, such as Bell Labs, Wordwall, Facebook social network, which offers users the so-called V-forum, the "MediaLinks" page, and online newspapers, which are also an important tool for learning a foreign language, are highlighted.

Links to sendusfeedback and the "Today'sColumnist" column, where cadets can express their opinion about the articles they read and communicate directly with the author of one or another article, are especially useful for future officers' English classes.

Keywords: linguistic and sociocultural competence, learning English, sociocultural competence, speech competence, online tools, online services.

Постановка проблеми. Розвиток військового співробітництва з зарубіжними країнами, організація та проведення спільних навчань та маневрів, участь у миротворчих операціях, партнерство у підготовці військових кадрів породжують необхідність навчання військових фахівців, готових до адекватної взаємодії з іншими культурними представниками співтовариств.

Воєнні дії в Україні обумовлюють зростання потреб у військових професіоналах з високим рівнем соціокультурної компетенції, диктують орієнтацію освітньої політики вищої військової школи на взаємозв'язок професії, культури та мови, зближення військово-професійної, соціокультурної та мовної освіти.

Іноземна мова є невід'ємною частиною професійної підготовки військового офіцера. Вищим щаблем оволодіння курсантами іноземною мовою вважається сформованість комунікативної іншомовної компетентності, невід'ємною частиною якої є соціокультурна компетенція. Концепція комунікативного навчання, що визначає сьогодні стратегію підходу до викладання іноземної мови у вищій школі, будується на визнанні того факту, що «Успішна комунікація потребує вивчення «мови через культуру».

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед іноземних та українських вчених, що присвячували свої дослідження на тему лінгвосоціокультурній компетенції майбутніх офіцерів можна виділити наступних: Гребенюк Л., Радванський А.І., Калінін В. А., Крикун В. Д., Діденко О.В., Лагодинський О. С., Липська, І. І. та інші.

Виділення невирішених раніше проблем. Не дивлячись на те, що багато вчених намагалися детально розглянути питання лінгвосоціокультурної компетентності, проблема її формування саме у військській професії загалом та у офіцерів зокрема практично не розглянута. Теж саме стосується і онлайн – інструментів, які можна використовувати під час вивчення іноземної мови саме студентів та курсантів військових професій.

Зважаючи на викладене **метою** нашого дослідження є визначення поняття лінгвосоціокультурної компетентності майбутніх офіцерів та висвітлення основних переваг використання онлайн-інструментів на заняттях англійської мови у військових закладах вищої освіти.

Виклад основного матеріалу. В умовах сучасного наукового, культурного та технологічного розвитку знання іноземних мов є необхідним для будь-якого фахівця. У зв'язку зі зростаючою потребою в комунікативній компетентності в сучасному професійному суспільстві зростає роль іншомовної освіти курсантів та майбутніх офіцерів у вищих військових навчальних закладах України. Тому викладання іноземної мови повинно мати

комунікативну та професійну спрямованість відповідно до стандартів навчальної дисципліни "Англійська мова" у немовних вищих навчальних закладах.

Розглянемо погляди вчених на поняття лінгвосоціокультурної комунікації та її суть та структурні елементи.

Так, наприклад Крикун В. Д. визначає лінгвосоціокультурну компетенцію наступним чином : «Це загальна система уявлень про основні традиції, звичаї та реалії країни, мова якої вивчається, що дає студентам можливість співвідносити ту саму інформацію з мовними одиницями, що й носії мови, досягаючи таким чином повноцінної комунікації» [1].

Шейлз Дж. розуміє лінгвосоціокультурну компетенцію як «знання лексичних одиниць і певних формальних правил перетворення лексичних одиниць на осмислені речення, а також певний рівень обізнаності з соціокультурним контекстом, в якому використовується мова» [2].

На думку вчених [3; 4], лінгвосоціокультурна компетенція має лінгвістичний, соціокультурний та культурологічний компоненти і пов'язана з інтерактивним, комунікативним та перцептивним аспектами іншомовного спілкування. Вона є одним з найважливіших аспектів навчання мови, що сприяє формуванню всіх аспектів полікультурної мовної особистості - когнітивного, ціннісного, мовленнєвого та поведінкового - і є метою викладання іноземної мови у вищій школі.

На думку Липської І., лінгвістична та соціокультурна компетенція складається з традиційних компонентів. Тобто знань (культурологічних - про країну, мова якої вивчається; соціально-психологічних - про норми, сценарії та прийоми міжкультурної комунікації; лінгвокраїнознавчих - про лексику з її культурною значущістю, мовленнєвий етикет іншокультурного соціуму), а також умінь і навичок міжкультурної комунікації. Це вміння користуватися цими знаннями [4].

Калінін В., досліджуючи особливості формування соціокультурної компетенції майбутнього вчителя іноземної мови у процесі професійно-педагогічної підготовки, стверджує, що у студентів повинні сформуватися основи складників соціокультурної компетенції.

До них належать:

1) загальнокультурна компетенція – знання про міста, організації, предмети, факти, дії й операції в різних сферах життя; фактичні знання про країни, мова яких вивчається; основні географічні, демографічні, політичні дані; категорії буття (конкретні, абстрактні, живі, неживі) та їх взаємовідносини (часові, асоціативні, аналітичні, логічні, причинно-наслідкові тощо);

2) культурознавча компетенція – сукупність знань про країни, мова яких вивчається, і сукупність культурно-маркірованих мовних одиниць: американізми, топоніми, антропоніми, зооніми, назви політичних реалій, суспільних громадських організацій, торговельних марок, назв фірм, крамниць, транспорту, одягу, тощо;

3) лінгвокультурознавча компетенція (лінгвосоціокультурна компетенція) – уміння використовувати країнознавчі та фонові знання про країни, мова яких вивчається; лінгвокраїнознавчий мінімум словникового запасу мови; факти, норми і цінності національної культури; специфіка вербальної та невербальної поведінки, яка прийнята у певній культурі. Лінгвокраїнознавча компетенція містить лінгвокраїнознавчі, соціоетнологічні та культурологічні знання і вміння;

4) соціальна компетенція – здібність вступати у комунікативні відносини з іншими людьми, орієнтуватися в ситуації та керувати нею [5].

Діденко О.В. Лінгвосоціокультурну компетентність майбутнього офіцера розуміє як «цілісну систему вмінь використовувати країнознавчі та фонові знання про національні традиції, норми і цінності національної культури, специфіку вербальної та невербальної поведінки, яка прийнята у певній культурі, звичаї і факти країни, мова якої вивчається, лінгвокраїнознавчий мінімум словникового запасу мови, що в сукупності надає курсантам можливість асоціювати з мовною одиницею ту ж саму інформацію, що й носій цієї мови, і досягати у такий спосіб повноцінної комунікації з іноземними громадянами» [6].

Отже, на основі аналізу наукових досліджень можна визначити лінгвосоціокультурну компетентність як певний рівень володіння мовою і соціокультурними знаннями, навичками та вміннями, що дозволяють учню комунікативно – прийнятно і доцільно варіювати мовленнєву поведінку залежно від функціонального чинника спілкування, що створює основу для комунікативного розвитку.

Соціокультурна компетенція – один із основних компонентів комунікативної компетентності. Соціокультурна компетенція включає знання про повсякденне життя мешканців країни вивчається мови та рідної країни, про досягнення іншомовних націй у всіх сферах суспільного життя, традиції та звичаї, географічні та історичні, а також фонетичні, лексичні, граматичні, стилістичні знання, що забезпечують здатність спілкуватися в культурному середовищі різних соціальних та національних груп.

Соціокультурна компетенція курсантів включає здатності розуміти і адекватно використовувати у мові соціокультурну та військову професійну лексику, коректно застосовувати знання про культуру носіїв мови, про армію країни мови, що вивчається в порівнянні з армією своєї країни, вміння долати упереджене ставлення до інших культур.

Мовленнєва компетенція - це розвиток комунікативної компетенції в чотирьох основних видах мовленнєвої діяльності (говорінні, аудіюванні, читанні та письмі). Розвиток комунікативної компетенції є важливою метою навчання іноземної мови.

За результатами аналізу підходів різних авторів можемо окреслити власне бачення поняття «лінгвосоціокультурна компетенція майбутнього

офіцера». На нашу думку це комплексна сукупність навичок, що ґрунтується на дослідженні та фонових знаннях про країну щодо її традицій, норм, цінностей національної культури та конкретних прикладів мовної та немовної поведінки, прийнятих у певному культурному полі. Спираючись на ці знання, курсант може співвідносити ту саму інформацію з мовною одиницею, що й носій мови, і таким чином досягати повноцінної комунікації з іноземними громадянами.

Діяльнісну сутність комунікативної компетенції у навчанні іноземної мови можна звести до наступного:

1. Курсантам надається можливість вільно висловлювати свої думки і почуття в процесі спілкування
2. Кожен учасник спілкування залишається в центрі уваги інших;
3. Учасники спілкування відчують себе захищеними від критики та покарання за помилки [1, с. 98-104].

На думку дослідників, створення штучного іншомовного середовища в процесі навчання іноземної мови є однією з найважливіших проблем сучасної методики. Досвід показує, що формування комунікативної компетенції неможливе без комунікативної практики, і використання інтернет-ресурсів у навчанні іноземної мови є незамінним у цьому сенсі. Віртуальне середовище Інтернету дозволяє долати час і простір і дає користувачам можливість спілкуватися віч-на-віч з реальними співрозмовниками на теми, які є актуальними для обох сторін.

Найбільш ефективний і сучасний спосіб формування та розвитку мовної компетенції є використання онлайн-інструментів для виконання вправ і завдань. Вибір та подальше використання інтерактивних онлайн-сервісів є важливим, залежно від цілей та завдань навчання. Використання інтерактивних онлайн-сервісів полегшує підготовку вчителя до уроку, робить його різноманітним і цікавим. Це пов'язано з тим, що комп'ютерна комунікація забезпечує доступ до таких інформаційних ресурсів, як найбільші міжнародні електронні газети, журнали та енциклопедії.

Використання комп'ютерних технологій також змінює роль вчителя, основним завданням якого є підтримка і керівництво студентами в їхньому особистісному розвитку і творчому пошуку. Відносини зі студентами будуються на основі співпраці та співтворчості. У зв'язку з цим курсанти розвивають навички індивідуальної та групової роботи і творчості, відходячи від традиційних класів, де пояснення та ілюстративні методи навчання були нормою [7, с. 31-35].

Основна мета онлайн-інструментів - надати курсантам засоби для вивчення іноземної мови. Наразі онлайн-сервіси мають величезний функціонал, пропонують широкий спектр можливостей, прості у використанні, постійно розвиваються та додають нові функції для навчання.

Нижче наведені деякі з переваг використання онлайн-сервісів для курсантів :

1. Доступність для різних платформ і гаджетів;
2. Функціональність онлайн-інструментів дозволяє організувати навчальний процес максимально ефективно;
3. Необмеженість та безкоштовність використання;
4. Розвиток самостійності курсантів;
5. Покращення наочності;
6. Використання взаємозалежного навчання різних видів діяльності;
7. Підвищення мотивації курсантів;

Для розвитку комунікативних навичок онлайн-інструменти можна використовувати кількома способами:

1. Демонстрація нових навчальних матеріалів;
2. Повторення граматичних тем та лексики;
3. Здійснення проміжного та підсумкового контролю засвоєння знань;
4. Використання ігрових елементів.

Використання онлайн-інструментів у викладанні іноземної мови забезпечує ефективність навчального процесу. Розвиток цих компетенцій є взаємопов'язаним, а інтерактивні програми спрямовані на організацію цього процесу навчання [8, с. 129].

Розглянемо декілька онлайн-інструментів та сервісів, що дозволяють ефективно навчатися аудіюванню, читанню, письму та говорінню майбутніх офіцерів Національної гвардії України.

Так, онлайн-сервіс Bell Labs дозволяє користувачам прослуховувати друковані тексти за допомогою інтегрованого в веб-сайт пристрою перетворення тексту в мовлення. Користувачі можуть отримати доступ до сервісу п'ятьма мовами (англійською, німецькою, французькою, італійською та іспанською). Сервіс простий у використанні і може бути адаптований до цілей і завдань навчального процесу. Наприклад, для формування та розвитку навичок аудіювання використовуються такі завдання та вправи: стисле викладення основної думки, повторення речень за мовцем, введення в навчальний процес діалогу з подальшою взаємодією між учнями тощо.

Навчання розуміння прочитаного за допомогою інтерактивних онлайн-сервісів зводиться до самостійної діяльності учнів, тобто пошуку та аналізу різних статей за темою, висловлення власної думки та участі в дискусіях. Медіа-посилання надають посилання на різні публікації. Різні іноземні джерела в Інтернеті мають багато розділів і підрозділів. Наприклад, The Washington Post має п'ять основних розділів: новини, стиль життя, спорт, оголошення та ринки. Курсанти можуть працювати в парах або групах по три особи, досліджуючи статті, що охоплюють всі аспекти життя, включаючи спорт, погоду та культуру. Перевага такого підходу полягає в тому, що він залучає всю групу до активної діяльності, а також дозволяє розмежувати

завдання. Сильніших курсантів можна попросити дослідити складніші статті, тоді як слабших учнів можна попросити написати доповіді на загальні теми.

Розвиток навичок письма за допомогою інтерактивних онлайн-сервісів залежить від цілей і завдань навчального процесу. Такі онлайн-сервіси, як Wordwall, можуть надавати різноманітні вправи, спрямовані на розвиток навичок письма. Наприклад, такі вправи, як написання есе, складання речень з використанням запропонованої лексики, створення діалогів або створення історії. Таким чином можна розвивати навички письма, а також лексику з попередніх уроків. Використання онлайн-сервісу дозволяє виконувати вправи в ігровому форматі, завдяки чому відсутній тиск на курсантів та зменшується вплив мовного бар'єру. Таким чином, студенти можуть виконувати вправи більш повноцінно та без зайвого стресу.

Говоріння іноземною мовою - це форма усного спілкування, в якій відбувається обмін інформацією за допомогою мовних засобів, встановлення контакту і взаєморозуміння та вплив на співрозмовника відповідно до комунікативних намірів мовця [9].

Ефективним способом заохочення курсантів та майбутніх офіцерів до використання іноземних мов у професійному спілкуванні є організація та проведення презентацій, які забезпечують взаємне навчання та сприяють розвитку особистісних і професійних якостей.

Основне завдання викладачів - продемонструвати можливість використання глобальних мереж для вирішення освітніх завдань, полегшення процесу навчання та засвоєння знань. З цієї причини доцільно організовувати виконання онлайн-завдань, які зазвичай мають три етапи:

1. Підготовка - розвиток навичок говоріння, актуалізація раніше набутих знань, вивчення лексики, мотивація та налаштування курсанта на подальше навчання, введення теми.

2. Робота в Інтернеті - пошук в Інтернеті, читання та письмо, обробка конкретної інформації та внесення її до бланків відповідей, пошук відповідей на запитання. На цьому етапі студенти повинні чітко розуміти, що їм потрібно робити і скільки часу їм потрібно для виконання завдання.

3. Офлайн-груповою робота - обмін інформацією, обговорення того, що курсанти знайшли, дізналися, зробили і чого не зробили під час роботи в режимі онлайн [1].

Ми вважаємо, що сучасний викладач повинен виконувати ролі організатора, наставника, учасника, консультанта та дослідника під час роботи в Інтернеті. Таким чином реалізується інтерактивний підхід і полегшується процес навчання.

Сьогодні педагогічні рекомендації включають використання соціальних мереж викладачами англійської мови. Наприклад, соціальна мережа Facebook пропонує користувачам так званий V-форум. Це дискусійний форум з відеоматеріалами, що дає можливість учасникам спілкуватися в режимі

онлайн з метою вдосконалення навичок говоріння. Більшість курсантів зазначають, що участь у дискусіях на відеофорумі створила соціальне середовище для покращення їхніх розмовних навичок.

Інтернет є чудовим інструментом для отримання інформації про поточні світові події. Онлайн-ресурси можуть бути використані для перетворення аудиторії на "інформаційні агентства", а курсантів - на провідних журналістів. Більшість найбільших світових газет мають власні веб-сайти. Щоб дізнатися, які газети доступні в Інтернеті, запропонуйте курсантам відвідати сторінку "MediaLinks". Онлайн-газети є важливим інструментом для вивчення іноземної мови. Вони дозволяють курсантам зануритися в глибину світових подій, що відбуваються в даний момент, побачити новини з різних країн і отримати інформацію з різних точок зору. Особливо корисними для занять є посилання на *sendusfeedback*, які дозволяють читачам взаємодіяти з видавцями, а також рубрика "Today'sColumnist", де вони можуть висловити свою думку про прочитані статті та поспілкуватися безпосередньо з автором тієї чи іншої статті.

Висновки та перспективи подальших розвідок. Використання онлайн-інструментів забезпечує впровадження в навчальний процес життєвих ситуацій, з якими можуть зіткнутися курсанти. Візуальні демонстрації на екрані дозволяють учням приймати рішення відповідно до їхнього соціального та культурного контексту. Іншими словами, комунікація здійснюється у спосіб, максимально наближений до спілкування в реальному житті. Застосування онлайн-сервісів дозволяє використовувати візуальні (текст, зображення, серії малюнків, таблиці) та аудіовізуальні (звук кіно, відео, комп'ютер) ресурси, а також надає можливість комбінувати ці ресурси відповідно до цілей і завдань освітнього процесу.

Отже, інноваційна освітня діяльність - це складний процес, що потребує умілого, конструктивного управління. Упровадження інноваційних педагогічних технологій суттєво змінює освітній процес, що дозволяє вирішувати проблеми розвивального, особистісно-орієнтованого навчання, диференціації, гуманізації, формування індивідуальної освітньої перспективи. На сучасному етапі під час навчання мають використовувати як традиційні, так і нетрадиційні методи. Звичайно, вони не можуть взаємозамінюватися або надавати перевагу лише нестандартним підходам. Таким чином, для забезпечення умінь іншомовного спілкування в усній чи письмовій формі курсанти повинні мати знання про основи вербальної комунікації в іншомовному середовищі, знати технологію роботи з інтернет-ресурсами.

Перспективи подальших розвідок у даному напрямі повинні містити характеристику структурних елементів лінгвосоціокультурної компетентності майбутніх офіцерів Національної гвардії України з огляду на специфіку їх майбутньої професійної діяльності, а також дослідження окремих онлайн-інструментів, які можуть бути використані під час вивчення ними англійської мови.

Література:

1. Крикун В. Д. Формування іншомовної професійної компетентності майбутніх магістрів військового управління. Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти». – Національний університет оборони України імені Івана Черняховського, Київ, 2018. 251с.
2. Faerch C. *Strategies in Interlanguage Communication* / C. Faerch, G. Kasper. – London: Longman, 1983. – 268 p.
3. Лагодинський О. С. Індивідуалізація англомовної підготовки майбутніх магістрів військового управління у міжнародних відносинах. Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. Педагогічні науки, 4. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps_2021_4_11
4. Липська І. І. Цілі і зміст навчання лексики усно-мовленнєвого спілкування в адміністративно-правовій сфері Франції студентів мовних спеціальностей [Електронний ресурс] / Липська І. І. // Вісник Дніпропетровського університету : науковий журнал. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/14_APSN_2008/Philologia/32503.doc.htm.
5. Калінін В. А. Особливості формування соціокультурної компетенції майбутнього вчителя іноземної мови в процесі професійно-педагогічної підготовки [Електронний ресурс] / Калінін В. А. – Режим доступу : <http://eprints.zu.edu.ua/814/1/39.pdf>.
6. Діденко О.В. Лінгвосоціокультурна компетентність майбутніх офіцерів-правоохоронців : зміст, структура та особливості // Педагогічні науки. Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України, 2013. 12с.
7. Радванський А.І. Педагогічні умови формування лінгвосоціокультурної компетентності майбутніх офіцерів-правоохоронців // Теорія і практика професійної освіти. 2020. с. 201-207
8. Гребенюк Л. Практична розробка структурної моделі формування готовності майбутніх офіцерів ЗСУ до професійної взаємодії в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 2019, № 4 (88). с. 27-38
9. Діденко, О. В. Особливості впровадження компетентнісного підходу у професійну підготовку майбутніх офіцерів у ВНЗ. Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. Педагогічні науки, 3. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps_2014_3_6

References:

1. Krikun, V. D. (2018). Formuvannja inshomovnoї profesijnoї kompetentnosti majbutnih magistriv vijs'kovogo upravlinnja [Formation of foreign language professional competence of future masters of military administration]. *Candidate's thesis*. K.: Nacional'nij universitet obroni Ukraїni imeni Ivana Chernjahovs'kogo [in Ukrainian].
2. Faerch, C. (1983). *Strategies in Interlanguage Sommunication*. London : Longman [in English].
3. Lagodins'kij, O. S. (2021). Individualizacija anglomovnoї pidgotovki majbutnih magistriv vijs'kovogo upravlinnja u mizhnarodnih vidnosinah [Individualization of English-language training of future masters of military administration in international relations]. *Visnik Nacional'noї akademії Derzhavnoї prikordonnoї sluzhbi Ukraїni. Pedagogichni nauki - Bulletin of the National Academy of the State Border Service of Ukraine. Pedagogical sciences*, 4. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps_2021_4_11 [in Ukrainian].
4. Lips'ka, I. I. (2008). Cili i zmist navchannja leksiki usno-movlennevoogo spilkuvannja v administrativno-pravovij sferi Francії studentiv movnih special'nostej [Goals and content of teaching the vocabulary of oral and speech communication in the administrative and legal sphere of France for students of language specialties]. *Visnik Dnipropetrovs'kogo universitetu - Bulletin of the Dnipropetrovsk University*. Retrieved from http://www.rusnauka.com/14_APSN_2008/Philologia/32503.doc.htm. [in Ukrainian].

5. Kalinin, V. A. *Osoblivosti formuvannja sociokul'turnoi kompetencii majbutn'ogo vchitelja inozemnoi movi v procesi profesijno-pedagogichnoi pidgotovki* [Peculiarities of the formation of sociocultural competence of the future teacher of a foreign language in the process of professional and pedagogical training]. Retrieved from <http://eprints.zu.edu.ua/814/1/39.pdf>. [in Ukrainian].

6. Didenko, O.V. (2013). Lingvosociokul'turna kompetentnist' majbutnih oficeriv-pravoohoronciv : zmist, struktura ta osoblivosti [Linguistic and sociocultural competence of future law enforcement officers: content, structure and features // Pedagogical sciences]. *Visnik Nacional'noi akademii Derzhavnoi prikordonnoi sluzhbi Ukraini - Bulletin of the National Academy of the State Border Service of Ukraine*. [in Ukrainian].

7. Radvans'kij, A.I. (2020). Pedagogichni umovi formuvannja lingvosociokul'turnoi kompetentnosti majbutnih oficeriv-pravoohoronciv [Pedagogical conditions for the formation of linguistic and sociocultural competence of future law enforcement officers]. *Teorija i praktika profesijnoi osviti - Theory and practice of professional education*, 201-207. [in Ukrainian].

8. Grebenjuk, L. (2019). Praktichna rozrobka strukturnoi modeli formuvannja gotovnosti majbutnih oficeriv ZSU do profesijnoi vzaemodii v mizhnarodnih operacijah z pidtrimannja miru i bezpeki [Practical development of a structural model of formation of the readiness of future officers of the Armed Forces of Ukraine for professional cooperation in international operations to maintain peace and security]. *Pedagogichni nauki: teorija, istorija, innovacijni tehnologii - Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies*, 4 (88), 27-38 [in Ukrainian].

9. Didenko, O. V. (2014). Osoblivosti vprovadzhennja kompetentnisiogo pidhodu u profesijnu pidgotovku majbutnih oficeriv u VNZ [Peculiarities of the implementation of the competence approach in the professional training of future officers in universities]. *Visnik Nacional'noi akademii Derzhavnoi prikordonnoi sluzhbi Ukraini. Pedagogichni nauki - Bulletin of the National Academy of the State Border Service of Ukraine. Pedagogical sciences*, 3. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps_2014_3_6 [in Ukrainian].